

Immaterieel erfgoed is de schakel tussen heden, verleden en toekomst. Het is cultuur van nu, geeft een gevoel van verbondenheid met vorige generaties en is tegelijkertijd ook toekomstgericht omdat mensen het willen doorgeven aan volgende generaties.

Immaterieel erfgoed is levend erfgoed.

Inventaris Immaterieel Erfgoed Nederland

Immaterieel erfgoed in Nederland wordt zichtbaar gemaakt in drie kringen. Het doel ervan is, naast zichtbaar maken, het ondersteunen van immaterieel erfgoedgemeenschappen in het actueel houden en toekomst geven van het erfgoed. De gemeenschappen, groepen en individuen melden zelf het immaterieel erfgoed aan.

Het Netwerk Immaterieel Erfgoed is de meest brede kring; het is een overzicht van immaterieel erfgoed in Nederland dat mensen online hebben aangemeld. De Inventaris is een kleinere kring en geeft een overzicht van beoefenaars van immaterieel erfgoed die een borgingsplan hebben gemaakt en zich actief inzetten voor de toekomst van hun erfgoed. Er staan nu ruim 190 vormen van immaterieel erfgoed in de Inventaris.

Procedure

Alleen lidstaten bij Unesco kunnen immaterieel erfgoed voordragen voor één van de lijsten. Dat betekent dat de Nederlandse regering de enige is die namens ons Koninkrijk een voordracht kan indienen voor de Representatieve Lijst van het Immaterieel Cultureel Erfgoed van de Mensheid. Dat kun je als immaterieel erfgoedgemeenschap dus niet zelf doen, zoals bij het Netwerk en de Inventaris.

Het Kenniscentrum Immaterieel Erfgoed Nederland brengt jaarlijks in kaart welke erfgoedgemeenschappen met immaterieel erfgoed in de Inventaris open zouden staan voor nominatie voor een van de Unesco lijsten. Dit vormt voor de Raad voor Cultuur het uitgangspunt voor haar advies aan de minister.

Er moet dan onder andere een nominatiedossier worden ingediend bij Unesco. Hierin wordt een beschrijving gegeven van het immaterieel erfgoed, de betrokkenen, de borgingsacties uit het verleden en de toekomstige borgingsacties. Er wordt bijvoorbeeld ook beschreven hoe dit immaterieel erfgoed bijdraagt aan de zichtbaarheid van en de dialoog over immaterieel erfgoed wereldwijd.

Vervolgens checkt het bureau van Unesco in Parijs of de voordracht compleet is en aan alle eisen voldoet. Daarna buigt de Evaluation Body zich over de inhoud van de voordrachten. Zij adviseert het Intergouvernementeel Comité over de voordrachten. Het Comité neemt tijdens de jaarlijkse vergadering het besluit om voorgedragen immaterieel erfgoed op de lijsten in te schrijven.